

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, enheten för skatteförfarande och tullfrågor
Charlotta Wesslau
103 33 Stockholm

Stockholm
2025-06-30

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
Fi2025/00363

Remissyttrande

Skatteverkets hemställan *Moderna kontrollverktyg*

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den remitterade hemställan. Här följer våra synpunkter.

Förslaget i korthet

I hemställan föreslår Skatteverket ett borttagande av det så kallade trådgranskningsförbudet, i 41 kap. 10 § skatteförfarandelagen liksom i 6 kap. 5 § lagen om flyttning och kontroll av vissa punktskattepliktiga varor. Trådgranskningsförbudet innebär att Skatteverket vid revision inte får koppla upp sig via internet mot en dator som ett reviderat företag äger eller ett serverutrymme som den reviderade tillhandahålls av en tredje part. Förslaget skulle innebära möjlighet för Skatteverket att få tillgång till uppgifter på detta sätt utan den reviderades medgivande.

Vidare föreslås en ökad möjlighet för Skatteverket till bevissäkring på distans, genom möjlighet att eftersöka och omhänderta handlingar i avläsningsbara informationssystem, liksom möjlighet att eftersöka och ta i anspråk tekniska hjälpmedel som kan användas för att verkställa ett beslut om bevissäkring på distans. Även utökade möjligheter till interimistiska beslut om bevissäkring, förändrad definition av begreppet sabotage i bevissäkringssammanhang och möjligheter till bevissäkring även för information som finns lagrad utomlands föreslås.

Lag- och förordningsändringarna föreslås träda i kraft 1 april 2026.

Företagarnas inställning

Även om utgångspunkten för hemställan, om behovet för Skatteverket att kunna genomföra revisioner effektivt, är grundad i ett relevant samhällsintresse, har hemställan ett flertal större brister, som medför att Företagarna avstyrker dess förslag.

De integritetsskydds- och företagshemlighetsaspekter som aktualiseras av en utökad möjlighet för Skatteverket att kunna tillgå företags uppgifter via internet har inte utretts tillräckligt i den föreliggande promemorian. I princip framförs enbart fördelarna för Skatteverket som myndighet, och den proportionalitetsbedömning som redovisas är summarisk.

Inget underlag redovisas om hur vanligt förekommande problemet som Skatteverket önskar åtgärda genom förslagen är. Därmed föreligger en överhängande risk för alltför långtgående reglering. Ett grundkriterium när en myndighet efterfrågar nya befogenheter som påverkar privata aktörer är att en uppskattning kan göras av hur stort problemet, och därmed behovet av nya legala verktyg, är.

Att revisioner, oavsett form, innebär kostnader för det företag som revideras i form av tidsåtgång och administrativa ålägganden är helt frånvarande i konsekvensanalysen. Eventuella EU- eller Europarättsliga aspekter som kan aktualiseras redovisas inte heller. Så pass viktiga bestämmelser som principerna för bevissäkring bör, om de ska ändras, utredas bredare än genom en myndighetsinläga.

I dagsläget är trådgranskningsförbudet absolut, vilket innebär att det inte kan brytas mot även om den granskade (skattebetalaren) samtycker till det. Det kan anföras att det vore rimligt att förbudet luckras upp och att sådan granskning tillåts när den granskade ger sitt medgivande. Samtidigt är det som utgångspunkt Skatteverket som har de större utrednings- och processföringsresurserna jämfört med en enskild skattskyldig. Som framförs i bl.a. Näringslivets Skattedelegations remissyttrande¹ finns alltid risk för så kallade "fishing expeditions" från myndigheters sida och det finns därigenom en överhängande risk att även vid ett medgivande från den skattskyldiges sida om myndighetens tillgång att detta kan leda till en större statlig tillgång till privata uppgifter än vad ärendet avsåg. Analogin som anförts i hemställan till exempelvis personalliggarärenden är inte tillämplig, då sådana ärenden är tydligt avgränsade i lag om vilka uppgifter som kan tillgås.

Sammanfattningsvis avstyrkes Företagarna förslagen som läggs i hemställan.

Patrick Krassén
Skattepolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna

¹ 2025-06-26